

Spis treści

Nr	Tytuł	Przykład	Str.
1.	Bezokolicznik – Инфинитив ■ Pytania bezokolicznika: Что делать? Что сделать? ■ Zakończenia bezokolicznika -ть, -ти, -чь	Как хорошо уметь читать.	10
2.	Czasowniki niedokonane i dokonane – Глаголы несовершенного и совершенного вида ■ Użycie postaci czasowników ■ Nieregularne formy tworzenia postaci czasownika	Рыбак ловит рыбу. Он поймал рыбу.	12
3.	Tworzenie postaci czasownika – Образование видов глагола ■ Cechy postaci czasowników ■ Tworzenie par czasowników niedokonanych i dokonanych ■ Czasowniki występujące tylko w jednej postaci	Таня учит урок. Она выучила урок.	14
4.	Koniugacja I – Первое спряжение ■ Odmiana czasowników koniugacji I w czasie teraźniejszym ■ Określanie przynależności czasowników do koniugacji I ■ Użycie czasowników w formie 2. osoby lm w zwrotach grzecznościowych ■ Pisownia znaku ь w 2. osobie lp czasowników w czasie teraźniejszym ■ Czasowniki z akcentem ruchomym typu писать	Я живу в Польше. А где ты живёшь?	16
5.	Koniugacja II – Второе спряжение ■ Odmiana czasowników koniugacji II w czasie teraźniejszym ■ Określanie przynależności czasowników do koniugacji II ■ Użycie czasowników w formie 2. osoby lm w zwrotach grzecznościowych ■ Pisownia znaku ь w 2. osobie lp czasowników w czasie teraźniejszym ■ Czasowniki z akcentem ruchomym typu смотреть	Я говорю по-русски. Ты тоже говоришь по-русски?	20
6.	Wymiana spółgłosek w temacie czasownika – Чередование согласных в основе глагола ■ Wymiana spółgłosek w czasownikach na -ать (koniugacja I) ■ Wymiana spółgłosek w czasownikach na -чь (koniugacja I) ■ Wymiana spółgłosek w czasownikach koniugacji II	Я помогу Нине. Мы тоже ей поможем.	24
7.	Czas przyszły prosty – Будущее простое время ■ Odmiana czasowników w czasie przyszłym prostym ■ Pisownia znaku ь w 2. osobie lp czasowników w czasie przyszłym prostym	Летом мы поедем в горы.	26
8.	Czasowniki nieregularne – Разноспрягаемые глаголы ■ Odmiana czasowników дать, есть, хотеть, бежать ■ Użycie czasownika есть ■ Użycie czasowników есть i ехать	Они едят мороженое.	28
9.	Czas przyszły złożony – Будущее сложное время ■ Tworzenie czasu przyszłego złożonego ■ Pisownia znaku ь w formie 2. osoby lp czasu przyszłego złożonego czasownika быть ■ Pisownia znaku ь w bezokoliczniku	Что ты будешь делать?	30
10.	Czas przeszły – Прошедшее время ■ Odmiana czasowników w czasie przeszłym ■ Tworzenie form czasu przeszłego ■ Czasowniki tworzące formy czasu przeszłego w sposób szczególny ■ Pisownia znaku twardego ь ■ Akcent w formach czasu przeszłego czasownika быть ■ Akcent w formach czasu przeszłego czasowników typu взять	Зимой мы отдыхали в горах.	32
11.	Cechy szczególne tworzenia czasu przeszłego – Особенности образования прошедшего времени ■ Formy czasu przeszłego czasowników na -сти, -зти, -чь ■ Formy czasu przeszłego czasowników na -нуть ■ Formy czasu przeszłego czasowników na z -ере-	Иван помог нам.	36
12.	Czasowniki zwrotne – Возвратные глаголы ■ Odmiana czasowników zwrotnych w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym prostym ■ Pisownia partykuły -сь, -ся	Я увлекаюсь музыкой, а он занимается спортом.	38

Nr	Tytuł	Приклад	Str.
13.	Rosyjskie i polskie czasowniki zwrotne – Русские и польские возвратные глаголы ■ Czasowniki typu опаздывать – spóźniać się ■ Czasowniki typu извиниться – przeprosić	Витя извинился перед учителем за опоздание.	40
14.	Końcówki czasowników a bezokolicznik – Окончания глаголов и инфинитив ■ Pisownia znaku ь w bezokoliczniku ■ Końcówki 3. osoby lp i lm czasowników czasu teraźniejszego (przyszłego prostego)	Я люблю читать.	42
15.	Czasowniki typu пить, выпить – Глаголы типа пить, выпить ■ Odmiana czasowników typu пить w czasie teraźniejszym ■ Odmiana czasowników typu выпить w czasie przyszłym prostym ■ Pisownia znaku ь w 2. osobie lp czasowników w czasie teraźniejszym (przyszłym prostym) ■ Pisownia znaku ь w funkcji gramatycznej	Дети пьют молоко. А что ты пьёшь?	44
16.	Tryb rozkazujący – Повелительное наклонение ■ Użycie trybu oznajmującego, rozkazującego i przypuszczającego ■ Użycie czasowników w formie 2. osoby lm trybu rozkazującego w zwrotach grzecznościowych ■ Tworzenie form trybu rozkazującego przez dodanie słowa давай (давайте) ■ Tworzenie form trybu rozkazującego przez dodanie słowa пусть (пускай)	Давай дружить! Пусть Таня поёт! Да здравствует мир!	46
17.	Tworzenie form 2. osoby trybu rozkazującego – Образование форм 2 лица повелительного наклонения ■ Tworzenie form 2. osoby lp i lm trybu rozkazującego ■ Czasowniki tworzące tryb rozkazujący w sposób szczególny ■ Tworzenie form trybu rozkazującego przez dodanie słowa да	Не мешай! Смотрите! Пейте и ешьте на здоровье!	48
18.	Tryb przypuszczający – Условное наклонение ■ Tworzenie trybu przypuszczającego ■ Użycie trybu przypuszczającego	Если бы я знал твой номер телефона...	52
19.	Czasowniki ruchu – Глаголы движения ■ Czasowniki oznaczające ruch w jednym kierunku, np. идти ■ Czasowniki oznaczające ruch regularnie powtarzający się, np. ездить ■ Czasowniki oznaczające ruch w różnych kierunkach, np. ходить	Таня идёт в школу. Мать ходит по магазинам.	54
20.	Użycie czasownika идти w znaczeniu przenośnym – Употребление глагола идти в переносном значении ■ Użycie czasownika w połączeniu z rzeczownikami часы, время, автобус, год, дождь, снег, фильм itp.	Тебе идёт эта шляпа.	56
21.	Czasowniki ruchu z przedrostkami – Глаголы движения с приставками ■ Użycie czasowników ruchu z przedrostkami wskazującymi na przestrzenny przebieg czynności w określonym kierunku ■ Przyimki używane z czasownikami ruchu ■ Pisownia znaku twardego ъ	Ваня зашёл к другу за книгой.	58
22.	Użycie czasowników ruchu z przedrostkami по-, с- – Глаголы движения с приставками по-, с- ■ Czasowniki ruchu wskazujące na czynność długotrwałą ■ Czasowniki ruchu wskazujące na czynność trwającą krótko ■ Czasowniki ruchu wskazujące na czynność, która odbędzie się w dalszej przyszłości	Я пойду к подруге. Я схожу к подруге. Летом я поеду в горы.	60
23.	Użycie przysłówków miejsca i kierunku z czasownikami – Употребление наречий места с глаголами ■ Użycie pytania где? w odniesieniu do czasowników miejsca ■ Użycie pytań куда? откуда? w odniesieniu do czasowników kierunku ■ Użycie przysłówków: здесь, там, дома, сюда, туда, домой, отсюда, оттуда	Куда спешит Нина? Она спешит домой.	62

Nr	Tytuł	Приклад	Str.
24.	Rzeczowniki żywotne i nieżywotne – Одушевлённые и неодушевлённые существительные ■ Użycie pytania кто? w odniesieniu do rzeczowników żywotnych ■ Użycie pytania что? w odniesieniu do rzeczowników nieżywotnych	Кто это? Это собака.	64
25.	Rodzaj rzeczowników – Род имён существительных ■ Końcówki rodzajowe rzeczowników	Это мама и папа.	66
26.	Rzeczowniki deklinacji II i III – Существительные второго и третьего склонения ■ Pisownia znaku ь po spółgłosce w rzeczownikach rodzaju męskiego ■ Pisownia rzeczowników rodzaju męskiego z tematem na ж, ш, ч, щ ■ Pisownia znaku ь w rzeczownikach rodzaju żeńskiego z tematem na spółgłoskę miękką oraz na ж, ш, ч, щ	Это врач. Это дочь.	68
27.	Rzeczowniki rosyjskie i polskie różniące się rodzajem – Род русских и польских существительных	Это наш класс. To jest nasza klasa.	70
28.	Liczba rzeczowników – Число существительных ■ Tworzenie formy liczby mnogiej ■ Niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego z akcentowaną końcówką -а, -я w liczbie mnogiej	Это мои книги. Это ваши паспорта.	72
29.	Szczególne przypadki tworzenia liczby mnogiej rzeczowników – Особые случаи образования форм множественного числа ■ Formy liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę oraz rodzaju nijakiego na -о , np. стул – стулья, перо – перья; человек – люди, яблоко – яблоки ■ Formy liczby mnogiej rzeczowników rodzaju żeńskiego: мать – матери, дочь – дочери	Кто эти люди?	76
30.	Liczba rzeczowników typu мебель, часы – Число существительных типа мебель, часы ■ Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej ■ Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej	Родители купили новую мебель. Эти часы спешат.	78
31.	Odmiana rzeczowników – Склонение имён существительных ■ Trzy deklinacje rzeczowników rosyjskich ■ Określanie przynależności rzeczowników do deklinacji ■ Nazwy i pytania przypadków	Кого зовут Аня? Кому 8 лет?	80
32.	Deklinacja I – Первое склонение ■ Odmiana rzeczowników na -а, -я, -ия ■ Odmiana rzeczowników z tematem na г, к, х, ч, щ, ж, ш oraz ц ■ Odmiana rzeczowników na -ья ■ Pisownia znaku miękkiego rozdzielającego w rzeczownikach typu семья	Таня звонит подруге.	82
33.	Deklinacja II – rodzaj męski – Второе склонение – мужской род ■ Odmiana rzeczowników na spółgłoskę, -ь, -й ■ Odmiana rzeczowników z tematem na г, к, х, ч, щ, ж, ш oraz ц ■ Akcent w formie miejscownika lp jednosylabowych rzeczowników rodzaju męskiego: сад – о са́де, в са́ду	Папа Нины работает врачом. В саду растут яблони.	86
34.	Deklinacja II – rodzaj nijaki – Второе склонение – средний род ■ Odmiana rzeczowników na -о, -е, -ие, -ье ■ Pisownia znaku miękkiego rozdzielającego w rzeczownikach typu здоровье ■ Akcent w rzeczownikach typu окно́, мо́ре	Здоровье дороже денег.	90
35.	Deklinacja II – rzeczowniki брат, дерево, друг – Второе склонение – существительные брат, дерево, друг ■ Odmiana rzeczowników брат, дерево, друг ■ Pisownia znaku miękkiego rozdzielającego w rzeczownikach typu брат, дерево ■ Pisownia znaku miękkiego rozdzielającego w rzeczownikach typu друг	Сколько у тебя братьев?	92

Nr	Tytuł	Приклад	Str.
36.	Deklinacja III – rodzaj żeński – Третье склонение – женский род ■ Odmiana rzeczowników na spółgłoskę miękką oraz na ж, ш, ч, щ + ь ■ Pisownia znaku ь w funkcji gramatycznej w mianowniku i bierniku lp ■ Pisownia znaku miękkiego rozdzielającego w narzędniku lp	Дочь с матерью убирают квартиру.	94
37.	Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego na -мя – Склонение существительных среднего рода на -мя	У меня нет времени.	98

38.	Rodzajowe końcówki przymiotników – Родовые окончания прилагательных ■ Użycie przymiotników jakościowych, względnych i dzierżawczych. ■ Rodzaj i liczba przymiotników twar-dotematowych, np. новый, голубой ■ Rodzaj i liczba przymiotników mięk-dotematowych, np. весенний , z tematem na к, г, х, ж, ш, ч, щ , np. русский, глухой ■ Akcent w przymiotnikach	У Ивана новое пальто и новый мобильник.	100
39.	Odmiana przymiotników twar-dotematowych – Склонение прилагательных с твёрдой основой ■ Związek zgody przymiotników z rzeczownikami ■ Końcówki narzędnika lp i miejscownika lp przymiotników rosyjskich	Петя мечтает о новом компьютере.	104
40.	Odmiana przymiotników mięk-dotematowych – Склонение прилагательных с мягкой основой ■ Związek zgody przymiotników z rzeczownikami ■ Końcówki narzędnika lp i miejscownika lp przymiotników rosyjskich	Дети радуются летним каникулам.	106
41.	Odmiana przymiotników z tematem na ж, ш, ч, щ; к, г, х – Склонение прилагательных с основой на ж, ш, ч, щ; к, г, х ■ Związek zgody przymiotników z rzeczownikami ■ Końcówki narzędnika lp i miejscownika lp przymiotników rosyjskich	Мы учим русский язык.	108
42.	Przymiotniki i rzeczowniki z liczebnikami 2, 3, 4 i 5, 6... – Прилагательные и существительные с числительными 2, 3, 4 и 5, 6... ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 przymiotników rodzaju męskiego i nijakiego w formie dopełniacza lm ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 przymiotników rodzaju żeńskiego w formie mianownika lm ■ Użycie po liczebnikach 5, 6 itd. przymiotników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lm ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 rzeczowników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lp ■ Użycie po liczebnikach 5, 6 itd. rzeczowników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lm	Кате подарили 2 новые книги и 5 красных роз.	112
43.	Stopień wyższy przymiotników – Сравнительная степень прилагательных ■ Tworzenie formy złożonej stopnia wyższego ■ Tworzenie formy prostej stopnia wyższego ■ Przymiotniki tworzące stopień wyższy w sposób szczególny ■ Użycie w zdaniu nieodmiennej formy stopnia wyższego w funkcji orzeczenia	Книга более интересная, чем фильм. Брат старше сестры.	114
44.	Stopień najwyższy przymiotników – Превосходная степень прилагательных ■ Tworzenie złożonych form stopnia najwyższego ■ Tworzenie formy prostej stopnia najwyższego ■ Przymiotniki tworzące stopień najwyższy w sposób nieregularny	Таня самая младшая в семье. Петербург – один из красивейших городов.	118
45.	Krótką formą przymiotników – Краткая форма прилагательных ■ Rodzaj i liczba krótkiej formy przymiotników ■ Zastosowanie krótkiej formy przymiotników	Сегодня Петя болен.	122

Nr	Tytuł	Przykład	Str.
46.	Przymiotniki dzierżawcze na -ий, -ье, -ья, -ьи – Притяжательные прилагательные на -ий, -ье, -ья, -ьи ■ Pytania przymiotników dzierżawczych ■ Odmiana przymiotników dzierżawczych	Видно волка в овечьей шкуре.	124
47.	Przymiotnikowa odmiana rzeczowników – Существительные склоняемые по образцу имён прилагательных ■ Odmiana twar-dotematowa ■ Odmiana miękkotematowa ■ Odmiana rzeczowników z tematem na к, г, х ■ Akcent w rzeczownikach o odmianie przymiotnikowej	У больного высокая температура.	126

48.	Liczebniki główne – Количественные числительные ■ Liczebniki proste i złożone ■ Pisownia znaku ь w liczebnikach głównych	Сколько ей лет? Ей пять лет.	130
49.	Odmiana liczebników głównych – Склонение количественных числительных ■ Końcówki przypadków zależnych liczebników głównych ■ Pisownia znaku ь w narzędniku lp liczebników 5–20 i 30 oraz 50–80 i 500–900	семью семь = сорок девять	132
50.	Liczebniki 2, 3, 4 i 5, 6 itd. z przymiotnikami i rzeczownikami – Числительные 2, 3, 4 и 5, 6 и т. д. с прилагательными и существительными ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 przymiotników rodzaju męskiego i nijakiego w formie dopełniacza lm ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 przymiotników rodzaju żeńskiego w formie mianownika lm ■ Użycie po liczebnikach 5, 6 itd. przymiotników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lm ■ Użycie po liczebnikach 2, 3, 4 rzeczowników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lp ■ Użycie po liczebnikach 5, 6 itd. rzeczowników rodzaju męskiego, nijakiego i żeńskiego w formie dopełniacza lm	У Пети 3 новые ручки и 5 цветных карандашей.	136
51.	Liczebniki porządkowe – Порядковые числительные ■ Tworzenie liczebników porządkowych ■ Akcent w liczebnikach porządkowych	Понедельник – первый день недели.	138
52.	Odmiana liczebników porządkowych – Склонение порядковых числительных ■ Pisownia znaku ь w formach liczebnika третий	Нина родилась третьего марта.	140
53.	Liczebniki zbiorowe – Собирательные числительные ■ Użycie liczebników двое, трое z rzeczownikami ■ Użycie liczebników оба, обе z rzeczownikami	Скоро нас будет трое.	142
54.	Odmiana liczebników zbiorowych – Склонение собирательных числительных	Родители гордятся тремя сыновьями.	144
55.	Określanie godziny – Обозначение времени по часам	Уже час дня.	146

Nr	Tytuł	Приклад	Str.
56.	Zaimki osobowe – Личные местоимения ■ Liczba i rodzaj zaimków osobowych ■ Użycie zaimka вы w zwrotach grzecznościowych	Я учила урок. Я учил урок. Мы учили урок.	150
57.	Odmiana zaimków osobowych – Склонение личных местоимений ■ Użycie zaimków он, оно, она, они z przyimkiem	Это его брат. У него брат.	152
58.	Zaimki dzierżawcze – Притяжательные местоимения ■ Liczba i rodzaj zaimków dzierżawczych	Это мой брат.	156
59.	Odmiana zaimków dzierżawczych – Склонение притяжательных местоимений	Моего брата зовут Андрей.	158
60.	Zaimek dzierżawczy свой – Притяжательное местоимение свой ■ Użycie zaimka свой ■ Odmiana zaimka свой	Петя взял свой учебник.	160
61.	Zaimki wskazujące – Указательные местоимения ■ Użycie zaimków этот, это, эта, эти ■ Użycie zaimków тот, то, та, те	Эта улица – широкая, а та улица узкая.	162
62.	Odmiana zaimków wskazujących – Склонение указательных местоимений	Сколько лет этому мальчику?	164
63.	Zaimki сам i самый – Местоимения сам и самый ■ Użycie zaimków сам, самый ■ Odmiana zaimków сам, самый	Катя сама готовит уроки. С самого утра идёт дождь.	166
64.	Zaimki pytające – Вопросительные местоимения ■ Zaimek кто?, что? ■ Zaimek чей?, чьё?, чья?, чьи? ■ Zaimek какой?, какое?, какая?, какие? ■ Zaimek который?, которое?, которая?, которые? ■ Zaimek сколько?	В каком классе ты учишься?	168
65.	Zaimki przeczące – Отрицательные местоимения ■ Zaimki przeczące z częstką ни- ■ Zaimki przeczące z częstką не-	Никто не пришёл. Нам не с кем играть.	172
66.	Zaimek себя i wyrażenie друг друга – Местоимение себя и выражение друг друга ■ Odmiana zaimka себя ■ Odmiana wyrażenia друг друга	Признайся сам перед собой. Они похожи друг на друга.	174

Testy	176
Rząd czasowników	188
Klucz do zadań	198
Klucz do testów	206
Bibliografia	207